

Betænkning

over forslag til lov om statstilskud til private eksamensberettigede realskoler uden for København, Frederiksberg og Gentofte.

(Afgivet af udvalget den 14. maj 1959).

Udvalget har holdt 9 møder og har herunder i 3 samråd drøftet lovforslaget med undervisningsministeren. Denne har endvidere på en række af udvalget stillede spørgsmål fremsendt skriftlige besvarelser, hvis indhold delvis vil blive omtalt i det følgende.

Udvalget har endvidere modtaget skriftlige og/eller mundtlige henvendelser fra Den private Realskoles Bestyrerforening, Den private Realskoles Lærerforening og Pensionskassen af 1925.

En række af de i de nævnte henvendelser fra Bestyrerforeningen og Lærerforeningen fremsatte ønsker er imødekommet ved nedenstående ændringsforslag, jfr. bemærkningerne hertil.

Foreningerne har endvidere ligesom Pensionskassen af 1925 ønsket, at det ved en ændring af § 2, e), præciseres, at lærernes pensionsforhold i alle tilfælde ordnes ved, at de som hidtil kun er medlemmer af Pensionskassen af 1925 for de private Eksamensskoler, hvilket ønske er begrundet i de praktiske og administrative vanskeligheder, der kan opstå, hvis lærere med timer både i realskolen og en til denne knyttet hovedskole skal være medlemmer af to pensionskasser (ovennævnte pensionskasse og Efterlønskassen for Lærere i Friskolen og Efterskolen).

Ministerens og udvalget har overvejet dette spørgsmål, men finder, at der ved bestemmelsens formulering („vedkommende pensionskasse“) er åbnet mulighed for en nærmere forhandling om den praktiske løsning af spørgsmålet.

Af Bestyrerforeningen er fremsat forslag om en forhøjelse af det i § 3, stk. 1, omhandlede grundtilskud til 6 000 kr. pr. skole og indførelse af et driftstilskud på 1 500 kr. pr. klasse, begrundet henholdsvis med hensynet til de små skoler og med ønsket om at kunne holde skolepengene på en sådan størrelse, at intet barn afskæres fra at søge en privat realskole og en til denne knyttet hovedskole.

Ministerens har imidlertid i en besvarelse til udvalget gjort gældende, at den i lovforslaget foreslåede tilskudsordning, hvorved der bl. a. indføres en meget væsentlig forøgelse af tilskuddet til bestyrerløn, giver skolerne tilfredsstillende muligheder for deres fortsatte drift og for at indrømme sådanne fripladser eller skolepengenedsættelser, som forholdene i de enkelte tilfælde kan begrunde.

Efter ministerens opfattelse må der endvidere lægges megen vægt på, at den ved lovforslaget tilstræbte ligestilling af statens tilskud til folkeskolen og statens tilskud til de private realskoler i videst muligt omfang opretholdes såvel af principielle grunde som for, at størrelsen af skolepengene i de private realskoler ikke skal være det væsentlige motiv for kommunerne til at søge deres eksamenskoleundervisning ordnet ved aftale med en privat realskole.

For i en overgangstid at hjælpe bestående realskoler uden tilskud til hovedskoleklasser er der dog foreslået ydet et supplerende tilskud til disse skoler, jfr. ændringsforslag nr. 7.

Angående bestemmelserne i §§ 5-7 om statslån til byggeri m. v. har undervisnings-